

FRÁ RITSTJÓRA

Helgi Bergmann

Það er mér sönn ánægja að þetta 1. tölublað 9. árgangs Tímarits Lögretta sé komið út. Að koma út ritrýndu tímariti er mikil vinna, og til að svo geti orðið þarf mikla vinnu og samhent vinnubrögð.

Nú á dögumum, nánar til tekið 8. mars, átti Lögretta tíu ára afmæli. Margt hefur áunnist á þessum tíu árum, og tel ég að Lögretta hafi sannað sig sem oflugt og gott nemendafélag á þeim tíma. Gott nemendafélag laganema er mikilvægt, enda námið strangt, svo nauðsynlegt er að hafa góðan og öruggan stuðning við nemendur. Starfsemi félagsins er fjölbreytt og félagslíf við deildina er fjólskrúðugt. Mikil og óeigingjörn vinna á sér stað af hálfu kjörinna fulltrúa nemenda, og er við þessi tímamót tilefni til að þakka þeim fjölmörgu sem hafa lagt hönd á plóginn í þágu Lögretta í gegnum árin. Okkur hefur borið gæfa til að njóta starfsorku margra hörkuduglegra og drifandi nemenda, sem hafa byggt upp þetta ágæta nemendafélag með vinnusemi og elju. Ómögulegt að er að meta þær vinnustundir sem hafa af hálfu nemenda farið í félagið á þessum áratug sem nú er liðinn, en óhætt má telja að þær skipti þúsundum hið minnsta.

En Lögretta hefur einnig verið svo heppin að njóta aðstoðar margra annarra. Kennarar við skólann hafa verið boðnir og búnir til að aðstoða unga laganema við hin ýmsu verkefni, þó að það teljist strangt til tekið ekki vera hluti af starfsskyldum þeirra. Til að mynda hefði verið illmögulegt að halda málundi, eða gefa út þetta tímarit, án þess að aðstoðar kennara við skólann hefði notið við. Ber einnig að þakka starfsfólki skólans, sem alla tíð hefur verið okkur mjög hjálplegt. Vil ég einnig koma á framfæri þökkum til þeirra fjölmörgu sjálfstætt starfandi lögfræðinga sem hafa verið tilbúnir að veita okkur nemendum hjálparhönd.

Í þessu tölublaði kennir ýmissa grasa. Fyrsta greinin í blaðinu er eftir Stefán Svansson, lögmann hjá Juris og kennara við Háskólann í Reykjavík, og í henni er farið yfir réttarstöðu hvað varðar svokölluð erlend lán. Eru þar dregnar ályktanir af dómaframkvæmd og metið hvaða forsendur eru að baki því að lán teljist ýmist vera álitin lán í íslenskum krónum bundin við gengi erlendra gjaldmiðla, eða lán í erlendum gjaldmiðlum. Hefur umræða verið mikil í samfélaginu um þetta álítaefni, og er grein Stefáns mjög gott innlegg í þá umræðu, og ætti að geta skýrt ákveðin atriði fyrir þeim fjölmörgu sem hafa hag af því að fá það á hreint hvort lán þeirra teljist vera erlent lán eður ei.

Önnur greinin í blaðinu er eftir Jón Steinar Gunnlaugsson, fyrrverandi dómara við Hæstarétt Íslands, og fyrrverandi prófessor við Háskólann í Reykjavík. Sú grein fjallar um það álítaefni hvort að Hæstiréttur Íslands hafi með dómi sínum þann 30.

nóvember 2012, í máli nr. 669/2012, breytt forsendum fyrri dóms síns frá 17. febrúar 2012 í máli nr. 279/2011, í máli ákæruvaldsins gegn Baldri Guðlaugssyni. Jón Steinar rekur málið mjög skilmerkilega og færir sannfærandi rök fyrir máli sínu.

Þriðja greinin er eftir Eirík Elis Þorláksson, sérfræðing við Háskólann í Reykjavík. Þar beinir höfundur sjónum sínum að dómi Hæstarétta frá 20. september 2012 í máli nr. 416/2011, Íslenskir aðalverktakar og NCC gegn íslenska ríkinu. Fer Eiríkur yfir nokkur atriði sem telja má athyglisverð í þessum dómi, má þar fyrst nefna það að í honum er því slegið föstu að missir hagnaðar samsvaraði missi framlegðar. Teldist það nýmæli í íslenskum rétti, en væri í samræmi við dómafordæmi í Evrópu. Einnig víkur höfundur að því hvernig Hæstiréttur metur upphafsdag dráttarvaxta, en hann telur að sú ákvörðun sé gagnrýniverð. Grein Eiríks er itarleg og vel rökstudd og fer yfir dóminn með skipulegum hætti.

Fjórða greinin í blaðinu er eftir Margréti Einaarsdóttur, lektor við lagadeild Háskólans í Reykjavík og Lenu Mjöll Markusdóttur, BA í lögfræði. Sú grein fjallar um og fer yfir þær reglur sem gilda í Evrópusambandinu, hvað varðar veitingu heilbrigðisþjónustu yfir landamæri. Er meðal annars farið yfir hvaða hugsanlegu takmarkanir megi setja hvað varðar slíka þjónustu, og er þá tekið mið af dómafordæmum ESB-dómstólsins. Er farið yfir málið skilmerkilega, og á ítarlegan hátt. Ljóst er að sem meðlimir að EES þá skipta reglur ESB um heilbrigðisþjónustu Íslendinga miklu, enda hafa dómafordæmi ESB-dómstólsins mikið fordæmisgildi hvað varðar túlkun EES-samningsins.

Fimmta og síðasta greinin að þessu sinni er eftir Rán Tryggvadóttur, og er hún byggð á erindi sem Rán hélt á XIV norrænu höfundarréttarráðstefnunni þann 21. maí 2012. Er þar farið yfir þá heildarendurskoðun sem farið hefur fram á höfundarréttarlögum síðan árið 2009. Veitir greinin góða yfirsýn yfir þær breytingar sem hafa átt sér stað og þær forsendur sem að baki þeim bjuggu.

Vill undirritaður að lokum nýta tækifærið til þess að óska Lögretta til hamingju með tíu ára afmælið, og þakkar undirritaður að sjálfsgöðu bæði stjórn Lögretta og meðlimum ritnefndar fyrir þá miklu vinnu sem löggð hefur verið af þeirra hálfu til að þetta tölublað yrði að veruleika. Eftir að hafa gengið í gegnum það krefjandi ferli sem útgáfa þessa tímarits er, horfir undirritaður stoltur til baka á forvera sína í stóli ritstjóra Tímarits Lögretta. Hvert og eitt tölublað sem út hefur komið hefur verið þrekvirkir, og kostað blóð, svita og tár. Það tölublað sem hér kemur út verður það átjándi í röðinni. Megi næstu tíu ár gefa okkur átján til, og helst fleiri!